

quinq; milib; non rara s; coia
 in ista terra in qua fuerūt p̄ci
 ralle. cum de quinq; paib; or
 deaceis ⁊ duob; piscib; facia
 uit eos. non enim legitur q̄
 potū vini dedit. carnes aut de
 pane triticeo. q̄ coibus cōmu
 nia suffitiūt ⁊ plus nōnunq̄
 f̄ phciūt. **Q**uo ad tertū prim
 cipale dubitatur q̄n gula pec
 catū sit mōrle vel non. **R.** s; m
 th. vbi sup̄. **Q̄n** hō tātū amat
 ⁊ dēsideāt delectacōes in cibis
 ut p̄t eos cōsequēdos deū ote
 nit. paratus agere vel etiam
 agens cōn̄ dīma precepta. ut
 huiusmodi delectacōes osequa
 tur tunc ē mōrle peccm. q̄ p̄o
 nit delectacōez h̄mōi deo. **Q̄n**
 v̄ro quis amat h̄mōi delecta
 cōnes plus debito: cit̄ t̄n̄ deū
 q̄ lic; amet ⁊ dēsidez pl̄ debi
 to h̄mōi delectacōes: t̄n̄ neq̄
 q̄ vll; p̄pter eas agere contr̄
 legē dei. tunc ē v̄male peccm
Et hoc vult augg. in s̄mone de
 igne purgatoz. vbi dicit. **Q**uo
 ciēs aliq̄s i cibo aut potu plus
 accipit q̄ necesse sit: ad minu
 ta peccata nouerit p̄tinere. **Et**
 hoc intelligitur cū p̄pter amo
 rē delectacōis hoc cōtigit quā
 pl̄ debito amat. lic; citra deū
Q̄n autē gula q̄ ad potum sit
 mōrle patebit statim. **Ex** p̄mis
 sis p̄t; q̄ gula est peccm mōrle
 quādo p̄pter crapulā. ieiunia

ecclie vel missa in dieb; dñicis
 vel magnis seu p̄cipuis festis
 negligit. **S**ecūdo poss; eē mor
 tale q̄n oscientia alicui p̄babi
 liter dicitur; q̄ comedere vel bi
 bere vltra talem mēsurā ess; de
 structio nature. vel soluere ie
 iuniū tali die. ⁊ comedē tales
 cibos eēt cōn̄ p̄ceptum ecclie. **L**
 scādalifaret nōbiliter primū
Tercō poss; eē mōrle quādo
 q̄s comeder; vel biber; sine di
 spēsacōe vel necitate cōt̄ illd
 qd̄ vuit. patent ista. q̄ in oi
 b; istis homo patus est face
 re oītra dei p̄ceptū p̄pter gulam

Capitulum Sextum

Dicitur est i precedētib;
 de vna spē t̄pantie. vi
 delic; de p̄fimoia seu
 frugalitate q̄ ē modeata sup̄
 cō vel s̄tractio cibi s̄m̄ rectā
 racōem. **J**am dicēdum est de
 alia spētie vic; de sobetate. q̄
 ē virt; disponēs hoīez ad ha
 bēdū se bene circa vsū potus in
 ebare valētis. de q̄ tria tāgen
 tur. **P**rimo q̄necessaria sit so
 brietas. ⁊ qd̄ sit vitū sibi op
 positū scz ebrietas. **S**ecūdo de
 filiab; gule **T**ercō de r̄medijs
 videbitur gule tam quo ad
 p̄fimoia q̄ quo ad sobetate
Quātum ad primū nōndū
 q̄ sobrietas ē virtus inclīnās
 habētem ut dictū ē. ut vtatur
 potu t̄pate i q̄litate in q̄titate

a sic de alijs. ut dictū fuit in p
mo 7 secūdo notabili pcedētis
capituli. Et est virtus multū
necāria. eo q̄ vsus moderatus
h̄mōi. maxime vini plurimū cō
fert corpi 7 anime. Et modic⁹
excessus multū nocet. q̄ sua fu
mositate t̄ bat caput 7 ipedit
vsū racōis. magis q̄ excessus
cibi. **Dñ** **Eccī. xxxi.** Equa vita
h̄ois vinū in sobrietate potatū
Et ibidē **G**ultacō aie 7 cordis
b vinū moderate potatū. **U**
cūdo nōndum q̄ ad moderate
sumendū potum q̄q̄ exēpla
inducunt. **P**rimū abstinentia. eo
rū q̄ fuerūt 7 sūt extra fidem ca
tholicā nā sarraceni s̄m suā le
gem p̄petuo abstinet a vino.
Item **Jeremi. xxxv.** rechabite i
xteri lege nunq̄ bibeant vi
nū. **I**tem tercō illud q̄ d̄ nūe
ri. vi. **N**azarei tpe osēra cōmis
sue nō bibeāt vinū. xl aliud
q̄ inebriare possj. **Q**uarto nā
rāt h̄istōie q̄ karol⁹ magnus
non bibeat nisi ter in mensa
Similit̄ q̄nto legitur q̄ ludo
wicus rex frācorū i vase ex quo
bibit habuit tpe hūb̄ti signū
vsq̄ ad quod ei ministrabat
vinum 7 residuum totū imple
batur aqua. **S**i tales gentiles
iudci. 7 reges moderate bibeāt:
q̄nta x̄reundia est simplicis
c xp̄ianos i potu excedē. **T**erc
cō notādū q̄ vinū multa mala

facit abutentib⁹. **P**rimo inci
tat ad libidinez. **p**uer. xx. **L**u
xuriosa res vinū. 7 sic otienti
am destruit. **S**ecūdo facit tur
bacionem ad alios. quia au
daciā generat. **Eccī. xxxi.** **V**i
num multum potatum irrita
cōnez facit. **E**t sic pacem tollit
7 amicitiam. **T**ercio facit blas
phemare. vnde super illud. i.
Corinth. x. **S**ive come
datis siue bibatis dicit glosa.
Si vinolētia te inurgites.
quascumq̄ laudes lingua so
net. vita blasphemat. et sic dei
laudem tollit. **Q**uarto facit fa
tue loqui. **secūdo** **E**sdre. iij.
homines facit fatue loqui. **E**t
sic tollit linguam disciplinatā
Quinto vinum incitat ad va
nam leticiā. **secūdo** **esdre. iij.**
omnem mētem conuertit in se
cuzitatem 7 iocunditatē 7 nō
meminit omnem tristitiam. 7
sic tollit luctum qui ē quedā
b̄tūtudo vie. **S**exto obscurat i
tellectū. **eccī. i. diē.** **S**alomon
ut aīam meā melius trāsserrē
ad sapiēciam: cogitavi a vino
abstrahē aīaz meā. **S**ic etiam
dañ. i. 7 dañ. x. daniel idē fecit
7 sic tollit deuocōem. **S**eptio
apostatare facit interdum. ad
litteram religiosos 7 non per
seuerare. **V**nde **Eccī. x. cimo**
no vinum apostatare facit. 7
sic tollit perseueranciam.

Quarto nōndum q̄ circa
potum vīni multa cōtingūt re
plēxibilia. p̄mo ī q̄titate **I**so
i. thi. v. modico vtere vīno.
Bern. Sit n̄ vobis plac; au
ctoritas apli de bibendo vīno
obsecro. ne tradatis obliuionē
q̄ dic. modico. **S**ec̄do ī nume
ro ⁊ varietate vīnoz. nam in
nobilissimo diuicio q̄s apud
gētilēs legitur hitū fuisse **he
ster.** i. nō legit q̄ diuisa vīna
fuerit ministrata. h̄ vīnū habū
dans ministrabatur ibi nō vi
na ibidē p̄mo. **T**ercō ī qua
litate p̄tiositatis. vñ vix pelli
moz. **Sap. ij.** dic. vīno p̄cio
so nos impleam?. **Q**uarto ī
actione q̄ ad fortia vīna **Ecc̄.**
xxxi. Quā suffitēs est hominī
vīnū exigūū id est debile. Quī
to ī tpm vīab? extraordina
rie bibēdo. p̄iores a finis q̄ cer
tis vīcibus adaquātur de hīs
p̄. xxij. Cui v. nōne hīs q̄
morantur ī vīno. p̄fata omnia
īndecentia sūt ī seculai. p̄serū
ī muliere vel puero. **P**etiora ī
clerico. h̄ pessima ī religioso
h̄c quīd de immoderātia vīni
sūpt dicta sūt que otigere pos
sunt ī ebrijs ⁊ etiā ī nō ebrijs
Sed ebrietas speāle malum ē
vitium **Et h̄m thō. 2. 2. q. Cl.** Ca
pitur dupliciter. **V**no modo
put dic. quēdā defectū hōis q̄
accidit ex multo vīno aut alio

potu fumoso potato ex quo fit
ut homo non sit cōpos racōis
Isto modo non est culpa cum
non sit volūtaria. nemo enim
vult hōmōi ebrietatem saltem
p̄ se vel solam. h̄ est defectus q̄
dam culpam cōsequens. **A**lio
modo dic. actū quo q̄s ī hūc
defectū incidit. ut est interior
vlicō potacōis immoderate
Aut ē ip̄amet exterior potacō ī
moderata ⁊ īmebriās. **E**t potest
ista ebrietas cōtingere t̄plici
ter **P**rimo q̄ homo nesciat po
tū esse immoderātū ⁊ īmebriā
potētē. q̄ forte ignorat for
titudinem vīni. ⁊ credit se tan
to idigere potu. ⁊ sic īmebria
tur **S**ic de noe videtur esse fa
ctum **gen. ix.** **E**t hodie otinge
re poss; ut si quis ī itinere pe
grinādo multum fatigatus ⁊
calesact?. nesciēs fortitudiez
vīni illi? terre bibet; ī q̄titate
q̄tum credit; se indigere. ⁊ tū
apt̄ nimiam fortitudinē vīni
quā oīno ignorat īmebriatur
aliqua lter **S**iliter cōtingere
poss; de aliquo simplici q̄ pu
tar; se debile vīnum bibere. q̄s
tū sibi p̄ industria; forti vīno
limphatū est; eo p̄itus igno
rante. **E**t sic p̄t esse ebrietas
sine p̄cō. p̄cipue si non ex ali
q̄ negligētia hōis cōtingat
Sec̄do modo sic q̄ homo p̄ci
piat eē immoderātū potum nō

Sextum**Preceptum**

tñ estimat ipm inebriare potē
 tem Et sic esse pot cum pccō v
 mali eo modo quo supi? dictū
 est de gula **Tercō** modo pot cō
 tin gere q̄ aliquis tm̄ p̄cipiat
 potum esse immoderātū 7 meb
 antē. attñ magis vult ebrieta
 tem incurrere q̄ abstinere. Et
 sic est pccm̄ mōrle. Quia talis
 volens a sciēs priuat se vsu ra
 cōis. q̄d est optimū hois. a si
 ne quo nec virtutes operatur.
 nec vicia declinat. Et hoc vult
 aug? .i. s̄ mone de purgatorio.
 vbi dic̄. q̄ ebetas si sit assidua
 est peccatū mōrle. non intēdēs
 p hoc q̄ ebrietas fiat mōrle p
 solam itera cōe; **S**ideo q̄ nō
 pot esse q̄ homo assidue mebe
 tur. quin sciens 7 wlēs ebrie
 tatē incurrat. dum sepe expituz
 fortitudinem vmi 7 suā habi
 litatem ad ebrietate; **Q**uo
 ad secundum principale nōn
 dum q̄ quinq; ponit **gregor.**
.xxxi. morali. filias que ex gule
 vico generātur. que etiam sūt
 cause vel occasiones alioz ml
 tozum malozum corpōis 7 ani
 me. **P**rima est ebetudo sensus
 circa intelligibilia. **A**cies enim
 racōis obtunditur 7 ebretatur
 p immoderātā ciboz 7 potuum
 sump cōem ppter fumositates
 inde surgētes a caput pturbā
 tes. nam sicut fenestra obstru
 cta limo obtenebr̄tur. sic intel

Capitulum**Sextum**

lect? cibis a potib? obscuratur
Secūda ē inepta leticia **C**ū ei
 p immoderātā cibi a potoz q̄si
 lopitū ē racōis gubernaculū.
 tūc sequūtur ut plūimū multe
 discordiā cōes i appetitu. 7 male
 inordinate passiōes. 7 spāliter
 vaga q̄dā leticia a inepta **T**er
 tia filia ē multiloquiū. p q̄d in
 telligi pot inordinate locutiōis
 siue q̄ ad supfluitatē verboz.
 siue q̄ ad honestatē eoz. vtrū
 q; ei oitur ex inordinate sup cō
 ne ciboz 7 potuū **V**nde gre. in
 pas. **N**isi gule deditos imodera
 ta loq̄citas capet: diues ille q̄
 epulatus q̄tidie splendide s̄z
 i lingua graui? nō arderet. **Q**u
 ta filia s̄z scurrilitas. id ē q̄dā
 leuitas in exteiorib? motibus
 a gestib?. siue quedā ioculai
 tas que risum mouē solet ut di
 cit **glō. Eph. v.** **V**n̄ dicit gre
 gori. ome. de diuite epulone.
Prima male cōuiuātib? culpa
 fabulatur loquacitas loquaci
 tatemq; ludendi sequitur le
 uitas scribitur enim **S**edit po
 pulus manducare a bibere. 7
 surrexit ludere **Q**uinta filia est
 immūdiācia corpōis. que pot
 attēdi s̄m inordinatam emissi
 onem quazūcūq; supfluitatū
 7 maxime seminis. aut p vom
 tum. **S**equūtur etiā plura ma
 la anime 7 corpōis ex gula **P**ri
 mo auaritia. quia plūā fercula

wlētes h̄re vel delicata victu
 alia facili? conātur p̄phas ⁊
 nephas ac q̄rere t̄palia vnde
Iero. Delicie ⁊ epularum vaie
 tas auaritie fomenta sūt. **Se**
 cūdo seq̄tur luxuria. vnde **Iero.**
 q̄ diu eua i paradiso abstīnu
 it: virgo fuit. q̄ cito p̄ceptum
 abstīnētie violauit: corrupcō
 nē sēsit **Tercō** Ira ⁊ inuidia v̄n
 .ii. **Re. xiii.** Absolon fecit ouiuū
 um ⁊ interfecit frat̄e suū amā
 tū temulēt? eēt vino: **Quarto**
 p̄accidiam requiē prestat de
 monib? **Iso** legio demonū di
 xit **Marci. v.** mitte nos i gre
 gē porcor. q̄ d̄ns p̄misit eis.
In signum q̄ gulosi sunt. s̄m
 glō; demonū habitacula **Qu**
 to ḡruat spiritū ⁊ ab omni de
 uocōe dicit vnde **luc. xxi.** Attē
 dite ne ḡuentur corda v̄ra cra
 pula ⁊ ebrietate **Crapula** aut̄
 ē cruda epula. q̄n tātū de cibo
 sumitur q̄ calor naturalis nō
 sufficit ad ei? de cocōez. **Sex**
 to sequitur corpis infirmitas
 p̄mo infirmitates plures. **Iso**
Eccā. xxxvii. In multis enī esca
 erit infirmitas **Septimo** sepe
 mors sequitur. Vnde ibidem
 apt̄ crapulam multi pierunt.
¶ Quo ad terciū p̄ncipale no
 tandum q̄ cōtra gulam sunt
 plura remedia. **Primū** est ser
 mo d̄m? hoc dat d̄ns. **Math.**
 .iii. d. dyabolo de gula tēptā

ti non i solo pane viuit homo
 s̄m omni verbo q̄d p̄cedit de
 ore dei. ad h̄ram enim frequēs
 sp̄ualis cibi studiū gulā restri
 git. secūdu ē moderata occupa
 cō. **Vñ pu. xxi.** desideria occi
 dunt pigrū. noluerunt enī q̄c
 q̄ man? ei? opari. tota die cō
 cupiscit ⁊ desiderat ad h̄ram nā
 q̄ aures otiosi desiderāt rumo
 res. oculi vanitates. ⁊ os gulo
 sa. **Tercium** est elongacō ab
 h̄is que dāt occasionem exce
 dendū i cibo ⁊ potu **Sicut** sūt
 delectabilitas. vaieras. vel in
 mietas ciboz. fugere enī i vi
 cio gule sicut luxurie victorio
 sum est **Vnde gen. iii. d̄r** Vi
 dit mulier lignū q̄d bonū ess̄
 ad v̄scendū. ⁊ pulch̄z oculū
 aspectu q̄ delectabile tulit de
 fructu illi? ⁊ comedit **Quartū**
 est cōfidere frequēter qualis
 post mortē caro sit futura **Quō**
 docz greg. dicens **Nihil** adeo
 val; ad domandū carnis deside
 ria: sic cogitare qualis sit futu
 ra mortua. **Quintum** est me
 ditacō eterne cene quā nō v̄l
 tarde gustabūt q̄ i p̄rdio hu
 ius seculi se filiōs porcor refi
 tiūt **Sic** etiā cenā auide gusta
 re neq̄t qui i p̄rdio se reple
 unt. **vñ math. v. b̄ti** q̄ esuriūt
 ⁊ sitiūt iustitiā q̄m ip̄i satura
 b̄ntur. **Si** b̄ti q̄ esuriūt: ergo
 beacōres q̄ saturab̄nt **Sextū**

Sextum**Preceptū**

est consideratio malorum quae gula facit in secundo membro tactorum. **R**atio tripliciter infert mortem: culpe corporis. et eterne damnationis. **V**n Job .vi. gustat aequum quod potest quod gustatum affert mortem. nam sic cum prudenter mensura sumitur medicina vel tyriaca: sic sumi debet discretissime victualia. **S**eptimum est consideratio penurie christi in se et membris suis. **T**ren. .iii. Recordare paupertatis. et transgressionis. et fellis. quod ad primum. Quis etiam quo ad alterum cogitare posset pauperum pro victu sollicitudines. labores. modicitates. et exiguitates quas patiuntur captivi. mendicium. viduae. et dei amici. **O**ctavum et optimum est dei gratia. unde qui laborat hoc gulae vitio. debet orationibus instare. **I**do Job. .iii. Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei non faciet in eternum. **E**t Ier. .xix. optimum est gratia stabilire cor. non escis que non profuerint ambulanti in eis. **C**api. .vii.

De abstinentia et Ieiunio

De abstinentia et ieiunio tria nunc sunt videnda. **P**rimo quae sunt utilitates consequentes ieiunium. et quae mala sequantur non ieiunantes. **S**ecundo quae teneantur ad ieiunandum. quoniam et qualiter. **T**ercio de potentia abstinentiae in homine. **Q**uintum ad primum notandum primo quod ieiunium secundum theodorem in .xii. dicitur. est prima via ad abstinentiam. **S**econdum

Capitulum**Septimum**

abstinentia quae ciborum. **P**rimum scilicet prima via ad virtuosum actum habendum in sumendo et appetendo cibum. **S**ecundum scilicet abstinentiam in certis cibis et potibus. certis horis non solum necesse est sua esse sed quoniam ieiunium indicatur ut postea dicitur. **S**econdum non dicitur quod quintuplex est ieiunium seu abstinentia scilicet nature pro salute mentis et carnis in sano necessario. **S**ecundum est spirituale videlicet abstinere a vitiis secundum Ieremiam etiam ad electionem demonum ne carni. **T**ertium est meritis ut discipulorum christi in triduo mortis christi. **E**t etiam aliorum quibus dulcedo spiritualis subministratur. **V**irtutum est gaudium ut discipulorum christi in eius presentia et devotorum in pena consolacionis spiritualis. **Q**uintum est ieiunium ecclesiae quo tamen semel certa hora. et certis cibis. quis abstinet et quis est fructus. de hoc solum est ad propositum. **T**ercio non dicitur quod b gulosi quidam dicunt ieiunium minimum virtutis esse actum. **Q**uo contra secundum theodorem in .xii. dicitur. .xv. fructus. .xii. et utilitates ieiunium in summa ponit. **P**rimus est diminutio fomitis quem ab adam et parentibus contraximus. qui licet peccatum non sit. tamen valde inclinatur ad peccatum nisi ieiunium et aliis operibus virtutis sibi resistatur. hic fomes ignis est. virtutum opera destruet